

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

IV. De probitate, & doctrina in Confessario requisita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

pitulo, Sede vacante, posse tamen ab eius successore propter Motum proprium Pij V. in quo id decreuit. Alj addunt, etiam si Episcopus approbaverit ad beneplacitum suum; non posse revocare ad libitum approbationem, sine iusta causa. Ita Peirinus, *super privilegia Minim. tom. 1. const. 2. Sixti IV. §. 2. n. 44.* Denique P. Suarez illa scilicet 8. dici revocari posse ex causa iusta approbationem etiam pro Regularibus; sine causa non posse licite, neque etiam fortasse valide. Quod etiam tenet Coninch *disp. 8. dub. 7. n. 49.*

63.
Approbatio
Parochi, an
& quomodo
possit ab eo
auferri

In hoc puncto in primis dicendum videtur approbationem Parochi non posse ab eo auferri, nisi vel priuatur, vel suspendatur ab officio: quia approbatio illa non procedit immediatè ab Episcopo; sed ab Ecclesia, quæ posita conditione beneficii parochialis, statim confert ei approbationem universalem, ut ubique possit audire confessiones si ei iurisdicção conferatur: ergo dum non priuatur officio Parochi, vel suspenditur ab ipso, debet perseverare approbatio.

Approbatio
a beneplaci-
tum an possit
licite, & va-
lide revocari

Secundò dicendum videtur, si approbatio data fuit ad beneplacitum, posse revocari licite ex causa, & valide etiam absq; causa, non solum secularibus, sed etiam Regularibus. Ratio est: quia approbatio data cum limitatione, & ad certum tempus usq; illi tempore cessat, ut diximus & potest aliquando approbatio cum tali limitatione conferri ex causa iusta. Quando autem approbatio datur ad beneplacitum, est approbatio limitata ad certum tempus vagum determinandum pro arbitrio approbantis: ergo aliquando licite dabitur cum illa clausula, quando, scilicet sunt causæ suprà adductæ ad dandam approbationem cum limitatione: semper autem valida erit limitatio; ita ut cessante beneplacito approbantis, approbatio eo ipso intelligatur cessare.

64.
An sine iusta
causa, & pro
solo arbitrio,
& libito Epi-
scopi.

Dicendum tertio, sine iusta causa non posse pro solo arbitrio, & libito Episcopi revocari licite approbationem semel collatam. Hoc constat à fortiori ex suprà dictis: quia, si non potest iuste & licite negari approbatio sine causa sufficienti; multò minus auferri poterit, postquam semel collata est, & ius acquisitum Confessario. Unde satis probabile est revocationem talem sine causa approbationis iam prius sine limitatione collatæ, non esse validam: quia, cum sit sententia iudicis iniusta, non videtur posse re ipsa auferre ius, quod iam Confessarius habebat ex approbatione prius posita, & per consequens revocatio nullum sortietur effectum.

65.
Religiosi etiam
revocari po-
tunt approba-
tio absque li-
mitatione,
quam ob
pauisam?

Dicendum quartò, ex causa iusta, & rationabili posse etiam Religiosis revocari approbationem prius absque limitatione concessam: quod quidem quando saltem rationabilissima causa intercedit, non potuit negare P. Vasquez: erit autem contraria parvi momenti, an causa debeat esse rationabilis, vel rationabilissima: nam, si causa rationabilis est, sufficiens est; si enim sufficiens non est, erit insufficientis, & per consequens irrationabilis. Porro posse intercedere causam sufficientem revocandi approbationem, non videtur posse negari; siquidem potest intercedere causa sufficiens auferendi beneficium semel titè, & absolute collatum, quod multò magis radicatum ius confert, quàm approbatio, quæ cum sit sententia testimonium perhibens de idoneitate alicuius, non apparet, cur mutato obiecto non possit licite, & iuridicè revocari. Nam, sicut ille, qui hodie idoneus est, potest postea corruptis moribus, vel obliuione doctrinæ fieri ineptus, ita, qui eum hodie declarat idoneum, potest postea eum declarare ineptum, & retractare revocationem pro tempore sequenti. Et certe, si Episcopi hoc non possent facere, non possent satis

consulere suo gregi, cum non possent prohibere illi, Confessarium ineptum semel approbatum, etiam si clarè constaret de eius ineptitudine.

Aduerto tamen, exemplum Parochi, quoad aliud, esse æquale, licet quoad aliud aliud non sit æquale. Non enim requiritur tam gravis causa ad revocandam approbationem, sicut ad priuandum beneficium semel collatum: quia beneficium non ordinatur solum ad bonum gregis; sed etiam ad bonum beneficiarii, cui dat ius ad redditus, quibus sine grauiori causa priuari non debet, tum etiam, quia damnum, quod infert revocatio approbationis, est facile reparabile, cum statim per nouum examen possit iterum approbati, si autem non est aptus ad examen, non est aptus ad illud ministerium. Vide merito dixi, exemplum illud esse æquale quoad aliud: quia minor etiam causa requiritur ad suspendendum Parochum, ne audiat confessiones, donec iterum examinetur: quàm ad auferendum illi suum beneficium: ad illud enim primum sufficit, quod sit rumor, & timor prudens de eius insufficientia, ut possit Episcopus prohibere, ne audiat confessiones, donec examinetur: quod tamen non sufficeret ad priuandum beneficium. Similiter ergo ad revocandam approbationem sufficit, quod prudenter timeatur de insufficientia illius: nam revocatio illa nihil aliud est, quàm quadam quasi suspensio, donec iterum examinetur. Cur ergo non sufficit ad hoc, id quod sufficit ad suspendendum, seu ad prohibendum Parochum, donec examinetur?

Difficultas ergo tota est, an in particulari quando Episcopus reuocat licentias, & approbationes concessas, intercedat de facto causa sufficiens. In quo dubio id solum dicere possumus, præsumendum in dubio esse pro Prælato, qui multa nouit, quæ latent subditis, propter quæ necesse sit Confessarios iterum ad examen vocare. Sicut autem Prælati consulendum est, ne propter vnius, vel alterius insufficientiam omnis commune omnibus imponat, præsertim cum facile possint illi, de quorum insufficientia suspicio est, sine tanto rumore examinari, & probari: sic subditi, & maxime Religiosi, ut suprà dixi, honestissimum, & consiliosum est Prælatorum intentioni se promptos, & faciles exhibere, alioquin suspensionem dabimus annu-
lis nostris, quod non tam ob zelum tuendi nostra privilegia, quàm ob alias causas obedientiam Prælati adhibere nolumus.

SECTIO IV.

De probitate, & doctrina in Confessario
requisita.

66.
Dupliciter possunt hæc requiri: primò ad validè, & secundò ad licite absolendum, & revocandum hoc Sacramentum, & revocandum ad valorem Sacramenti. De probitate ergo ad valorem Sacramenti requisita, certum est, nec statum gratiæ, nec fidem requirit, per se loquendo, & ex institutione Sacramenti: dum enim Minister habeat intentionem, & applicet formam præcedente confessione, & dispositione penitentis; Sacramentum erit validum, si nihil aliud desit: potest enim contingere, quod aliud desit, eò quod defectus fidei, v.g. afferat excommunicationem talem, ratione cuius Minister fuerit priuatus iurisdictione requisita, qui defectus sit publicus: vel, quod status peccati attulerit etiam secum talem censuram, quæ iurisdictionem abstulerit: in quibus casibus Sacramentum erit invalidum immediate ex defectu iurisdictionis, non ex defectu probitatis, solum posset dubitari, quando defectus pro-
bitatis

bitatis esset publicus, & talis, ut redderet ministrum indignum beneficio: nam tunc collatio beneficii redditur nulla eo quod fiat indigno; & per consequens ille non accipit iurisdictionem, & potestatem, atque ideo Sacramentum erit invalidum; neque enim Ecclesia confert tunc iurisdictionem propter titulum coloratum: nam ad hoc requireretur, quod vitium esset occultum: in eo autem casu defectus probitatis supponitur esse publicus, & per consequens non intercedit error publicus, cui Ecclesia debeat subuenire. Sed totum hoc dependet ex illa questione, an collatio beneficii facta indigno sit ipso facto irrita, an solum irritanda, de quo agitur in materia de beneficiis. Ad nostrum autem propositum parum refert: quia, si supponatur electio irrita, defectu probitatis immediatè, sed ex defectu iurisdictionis requisitè, ut paulò antè dicebamus.

69. Probitas necessariò requisita ad licitè ministrandum hoc Sacramentum est status gratiæ, qui debet prius procurari à ministro, vel per confessionem proprii peccati, vel saltem per contritionem de illo. An verò status gratiæ requiratur toto tempore, quo Confessarius audit confessionem; an solum, quando profert formam absolutionis: P. Valquez in *præfati*, disp. 28, sect. 1, n. 3, affirmat requiri, antequam incipiat audire peccata. Contrariam tamen sententiam tenui, & probavi latè disp. 8. de *Sacr. in genere* sect. 9. ubi etiam n. 151. dixi posse aliquando ob necessitatem infirmi, ne moriatur sine absolutione, si Confessarius prius velit conari ad habendam contritionem ob temporis angustias, excusari à præmittenda contritione ante absolutionem: in quo scrupulosè loquitur Suarez *dicto* n. 3.

70. Quod attinet ad doctrinam, & scientiam in Ministro necessariam, videri possunt Dominicus Soto in 4. disp. 18, q. 4. art. 2. in *fine*, P. Soto *lect.* 6. de *Confess.* Navarrus de *pœnit.* disp. 6, c. 1. §. *Cautum* n. 21. & in *Summa*, c. 4, n. 8. & 9. Suarez in *præfati*, disp. 28, sect. 2. Valquez q. 93. art. 3. *dub.* 1. qui, & alij, quos affert, conveniunt fere in omnibus: quod scilicet, aliqua requiratur scientia, sicut ad omnia alia ministeria graviora debito modo exercenda; alioquin exponet se Confessarius periculo graviter erandi. Hæc tamen scientia non debet esse tanta, ut de omnibus, quæ pœnitens dicit, possit discernere, an sint mortalia, vel venialia; sæpè enim id nec doctissimi possunt; partim, quia non possunt scire perfectè ipsum factum, an consenserit pœnitens cum plena deliberatione, vel non: partim, quia nec ipsum etiam ius in omnibus sciri potest. Satis ergo est si sciat in iis, quæ communiter occurrunt, an sint mortalia, vel venialia: item quæ habeant excommunicationem annexam: quæ peccata sint reservata: in quo melioris conditionis sunt qui habent facultatem absolvendi à reservatis per Bullam, vel aliud privilegium. Item, non est necesse, quòd in dubiis, quæ occurrunt, possit ipse omnia resolvere: satis est, si communia sciat, & de difficilius sciat saltem dubitare, aut libros vel peritiores consulat. Debet etiam scire, qualis dispositio in pœnitente exigatur, ut possit absolvi. Vnde apparet, scientiam, quæ in Confessario requiritur, non esse eandem pro omnibus: aliquibus enim minor sufficit ad audiendas confessiones puerorum vel rusticorum, in aliis maior requiritur ad audientes mercatores, Iudices, &c. qui casus habent difficiliore. Ad confessiones verò hominis docti multò minor requiritur, quidquid Navarrus dubitet: quia potest Confessarius instrui ab ipso pœnitente, de gravitate peccati, & de aliis circumstantiis necessariis: nam, sicut posset homo doctus confi-

teri Sacerdoti, quem ipse prius instruxisset, & docuisset Theologiam moralem, qua doctrina instructus postea audit eius confessionem; cur hoc in ipsamet confessione fieri non poterit?

Hinc infero primò, non requiri, quòd Confessarius de omnibus, quæ audit à pœnitente, iudicet, an sint peccata graviora, vel leviora; imò, neque an sint, vel non sint peccata, sed de communibus; reliqua verò audiat, & intelligat, ac postea absolvat cum debita intentione. Quando verò dandum est consilium in futurum, vel imponenda restitutio, aut prohibendas contractus dubius vel quid simile; si ipse Confessarius non potest scipso id resolvere, erit bonum consilium petere à pœnitente, an sit paratus ad consulendos homines peritos, & standum illorum iudicio circa illud dubium: quòd si pœnitens promittit, absolvat dicendo illi obligationem, quam habet consulendi aliquem, vel aliquos de illo dubio.

Infero secundò, peccare graviter eum, qui sine scientia respectuè requisita exponit se ad audiendas confessiones: in quo non est differentia inter Confessarium regularem, & secularem, formaliter loquendo, cum uterque obligetur præcepto naturali: poterit tamen esse differentia materialis, quatenus Religiosus, qui dubitat de sua aptitudine, & sufficientia ad illud ministerium; facilius poterit deponere illud dubium, quando Prælatus, qui cum bene novit, indicat illum aptum, & imponit ei tale munus. Similiter peccat qui ineptum elegit ad hoc officium, & non solum Prælatus, sed etiam pœnitens, qui habet facultatem eligendi Confessarium, & scit hunc non esse idoneum, licet sit approbatus, peccat eum eligendo, nisi talis sit pœnitens, qui sua doctrina possit supplere infirmitatem Confessarii, ut dictum est.

Excipitur casus necessitatis, ut in articulo mortis, in quo licet Sacerdos sit ignarus, & indoctus, debet audire confessionem, & absolvere: quia scientia Confessarii requiritur ad integritatem confessionis: cum autem in illo periculo non requiratur materialis integritas, sed sufficiat percipere aliquod peccatum, vel etiam peccatum in genere; non obstat Confessarii infirmitas in eo casu. Vnde idem dicendum erit, quando Christiani, qui apud infideles in servitute detinentur, non habent, nisi unum Sacerdotem ignatum, & indoctum, ut docet Suarez *num.* 6. quia illa etiam reputatur necessitas moraliter extrema.

Addo, ex hoc capite excusari sæpè Prælatus, qui in aliquibus oppidis exiguis, & remotis præficiunt Parochos indoctos, & rudes: hoc enim plerumque faciunt, quia propter exiguum stipendium, & penuriam rerum, ac pauperiem incolatum, non invenitur homo doctus, qui velit curam illam suscipere. Vnde, cum aliter non possit illis omnibus subueniri, ut suppono; melius est, quòd habeant Confessarium indoctum in tali necessitate, quam quòd omni remedio prorsus destituantur. Deberet tamen Prælatus admonere Parochum de defectu scientiæ, quem patitur; & de obligatione, quam habet, comparandi, si possit, doctrinam necessariam ad summi ministerium obeundum. Hanc enim obligationem semper habet Parochus, & Confessarius, licet Prælatus ob necessitatem omnium excusetur aliquando mittendo ministrum minus sufficientem. Restabat dicere, an ex ignorantia Confessarii possit reddi irrita confessio, & haberi obligatio eam repetendi. De hoc tamen dictum *supra* sect. 16. *sección* 15.

DISPUTAT